

Υμνογραφικό Συνέδριο-Μοναχική Σύναξη στο Προσκύνημα της Παναγίας Σουμελά στο Βέρμιο

/ [Ιερές Μονές](#)

Στις εγκαταστάσεις του [Ιερού Προσκυνημάτων Παναγία Σουμελά](#) στο όρος [Βέρμιο](#) στην Καστανιά διοργανώθηκε το πρωί του Σαββάτου 8 Ιουνίου 2024, το Β΄ μέρος του [Υμνογραφικού Συνεδρίου](#) - [Μοναχικής Σύναξης](#) με θέμα: «Ορθόδοξος Μοναχισμός και Υμνογραφία», στο πλαίσιο των επετειακών Λ΄ Παυλείων.

Προηγήθηκε Αρχιερατική θεία Λειτουργία που τέλεσε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ρεθύμνης κ. Πρόδρομος, συμποσευχομένων των Σεβασμιωτάτων Εδέσσης κ. Ιωήλ και Βεροίας κ. Παντελεήμονος.

Μετά από το πρωινό και τον καφέ που προσφέρθηκε υπαιθρίως ξεκίνησαν οι

εργασίες της Συνάξεως.

Χαιρετισμούς απηύθυναν οι α) ο Πανοσιολογιώτατος Μοναχός Γεράσιμος Αγιοπαυλίτης, εκπρόσωπος της Ιεράς Κοινότητος Αγίου Όρους και β) ο Πρόεδρος του Σωματείου Παναγία Σουμελά κ. Γεώργιος Τανιμανίδης.

Ακολούθησε η προσλαλιά του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βεροίας κ. Παντελεήμονος, ο οποίος εισήγαγε το ακροατήριο εις το φετινό θέμα, δίδοντας το στίγμα και το νόημά του, και κήρυξε την έναρξη των εργασιών της Μοναχικής Συνάξεως.

Στη συνέχεια ανέλαβε την προεδρία ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ρεθύμνης κ. Πρόδρομος, ενώ εισηγήσεις έγιναν από τους: α) Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Εδέσσης κ. Ιωήλ με θέμα «Οι σύγχρονοι υμνογράφοι», β) Ιερομόναχο Αντίπα Αγιορείτη με θέμα «Υμνογραφία και Μοναχισμός», γ) Ιερομόναχο Αθανάσιο Σιμωνοπετρίτη με θέμα «Τα προβλήματα της σύγχρονης υμνογραφικής διακονίας», και δ) Μοναχό Πατάπιο Καυσοκαλυβίτη με θέμα «Το υμνογραφικό έργο του Οσίου Γερασίμου του Μικραγιαννανίτου».

Ακολούθησε συζήτηση και ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας κ. Παντελεήμων κήρυξε τη λήξη των εργασιών της Μοναχικής Συνάξεως και του Υμνογραφικού Συνεδρίου, αφού έκανε μια σύντομη ανασκόπηση των εισηγήσεων και παρουσίασε το νέο τόμο που εκδόθηκε από την Ιερά Μητρόπολη Βεροίας, με την ευγενή χορηγία του Σωματείου Παναγία Σουμελά, και έχει ως τίτλο: «Έξεχύθη ἡ χάρις ἐν χεῖλεσί σου». Ο τόμος περιλαμβάνει τα κείμενα τριών εκδηλώσεων, οι οποίες διοργανώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν από την Ιερά Μητρόπολη τον περασμένο χρόνο προς τιμήν του οσίου Γερασίμου του Υμνογράφου και Μικραγιαννανίτου με αφορμή την αναγραφή του στις Αγιολογικές δέλτους της Εκκλησίας μας, αλλά και των λατρευτικών εκδηλώσεων κατά την εορτή του αγίου ενδόξου αποστόλου Παύλου, οπότε και αναγνώσθηκε επίσημα στην Παλαιά Μητρόπολη της Βεροίας παρουσία των εκπροσώπων των πρεσβυγενών και νεωτέρων Πατριαρχείων, των Αυτοκεφάλων Εκκλησιών, της Ιεράς Κοινότητος του Αγίου Όρους και της Ιεράς Μονής Μεγίστης Λαύρας η Πατριαρχική και Συνοδική Πράξη της Αγιοκατατάξεως του οσίου Γερασίμου, και ετέθη για πρώτη φορά σε προσκύνηση τμήμα του ιερού λειψάνου του οσίου.

Τις εργασίες συντόνισε με επιτυχία ο Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης Πορφύριος Προδρομίτης, Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Τιμίου Προδρόμου Σκήτης Βεροίας.

Συμμετείχαν περισσότεροι από 200 Μοναχοί και Μοναχές από 40 Μονές της

Μακεδονίας.

Περισσότερες φωτογραφίες στο άλμπουμ:

Αναλυτικά η προσλαλιά του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βεροίας κ. Παντελεήμονος:

Με πολλή χαρά σας καλωσορίζω στον περικαλλή ναό του Ιερού Προσκυνηματος «Παναγία Σουμελά», στον Θεομητορικό οίκο της Μητέρας του Κυρίου μας και μητέρας όλων των χριστιανών, ιδιαιτέρως όμως των μοναχών, όπου φυλάσσεται η ιστορική και θαυματουργή εικόνα της Παναγίας του Πόντου, της Σουμελιώτισσας.

Σας καλωσορίζω στο ΙΑ΄ Μοναχικό Συνέδριο, το οποίο οργάνωσε η Ιερά Μητρόπολη Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας στο πλαίσιο των Λ΄ Παυλείων, με θέμα τη σχέση της Ύμνογραφίας με τον Μοναχισμό, και εκφράζω τις θερμές ευχαριστίες και την άπειρη ευγνωμοσύνη μου προς όλους τους Σεβασμιωτάτους Αρχιερείς, τους πανοσιολογιώτατους Καθηγουμένους και τις οσιώτατες Καθηγουμένες των Ιερών Μονών της πατρίδος μας, τις οποίες εκπροσωπείτε και με την άδεια και ευλογία των οποίων ευρίσκεσθε σήμερα, οι μοναχοί και οι μοναχές μας, συμμετέχοντας στη Σύναξή μας και τιμώντας μαζί μας τον πρωτοκορυφαίο και μέγιστο απόστολο Παύλο, τον ιδρυτή της τοπικής μας

Εκκλησίας αλλά και απόστολο της Ελλάδος.

Το θέμα των φετινών Παυλείων, τα οποία συμπληρώνουν τριάντα χρόνια ανελλιπούς διοργανώσεως στην Ιερά μας Μητρόπολη, είναι η λειτουργική ζωή της Εκκλησίας μας. Ένα θέμα που, όπως είπα και χθες, κατά το Υμνογραφικό Συνέδριο των ιεροψαλτών, συνδέεται άμεσα με τον μέγα απόστολο Παύλο, διότι η λειτουργική ζωή είναι τρόπος με τον οποίο βιώνει ο πιστός την εν Χριστώ ζωή.

Συγχρόνως η λειτουργική ζωή είναι η έκφραση των βιωμάτων και αισθημάτων του ανθρώπου που ζει την εν Χριστώ ζωή, ζει την ένωσή του με τον Χριστό, όπως την περιγράφει και ο απόστολος Παύλος λέγοντας: «Ζῶ δέ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δέ ἐν ἐμοί Χριστός».

Στο πλαίσιο της λειτουργικής ζωής σημαίνουσα θέση έχει ασφαλώς η Υμνογραφία, την οποία ανέκαθεν διακονεί ο Ορθόδοξος μοναχισμός, τόσο ως προς τον λόγο όσο και ως προς το μέλος. Ο λόγος του ψαλμωδού Δαβίδ «ψαλῶ τῷ Θεῷ μου ἕως ὑπάρχω» περιγράφει αλλά και νοηματοδοτεῖ τη μοναχική ζωή και παρακινεῖ τον μοναχό να διακονήσει, ανάλογα με το τάλαντο που έχει λάβει από τον Θεό είτε συνθέτοντας ὕμνους είτε ψάλλοντας και καλλιεργώντας τη βυζαντινή εκκλησιαστική μουσική.

Αναρίθμητα είναι τα ονόματα των μοναζόντων, οι οποίοι ανεδείχθησαν «κάλαμοι γραμματέως οξυγράφου» ή γλυκύφθογγες κινύρες, που έψαλαν «μέλη εναρμόνια θεολογίας» στα καθολικά των ιερών μονών τους, πλουτίζοντας και αυτοί την Εκκλησία του Χριστού με αμύθητους θησαυρούς πίστεως και αγάπης προς τον Θεό, αλλά και κλίμακες ουρανοδρόμους, διά των οποίων έχουν τη δυνατότητα και οι δι' αυτών προσευχόμενοι και υμνούντες τον Θεό, την Κυρία Θεοτόκο και τους αγίους να ανέλθουν.

Η διαχρονική και ακατάλυτη σχέση των μοναχών με την Υμνογραφία είναι φυσική και αυτονόητη, καθώς η λειτουργική ζωή αποτελεί για τους μοναχούς κατ' ελάχιστον το ένα τρίτο του ημερονυκτίου, αλλά και διότι η αγάπη τους προς το ακρότατον των εφετών, τον Θεό, στον οποίο αφιέρωσαν την ύπαρξη και τη ζωή τους, όπως και η αγάπη τους προς την Παναγία Μητέρα, την διά βίου προστάτιδά τους, και τους αγίους και τους οσίους, «τους καλώς αθλήσαντας και τελειωθέντας», τους παρακινεί να αναζητούν διαρκώς νέους τρόπους και νέους ύμνους για να τους υμνήσουν και να τους παρακαλέσουν, αλλά και για να έχουν περισσότερες ευκαιρίες να ευρίσκονται πλησίον τους, ψάλλοντας ιερές παρακλήσεις, χαιρετισμούς, εγκώμια, μεγαλυνάρια, και ακόμη τροπάρια και ακολουθίες ειδικά για ιερές εικόνες και θαύματα της Υπεραγίας Θεοτόκου και των αγίων, των προστατών της μονής τους ή αυτών που ευλαβούνται ιδιαιτέρως.

Η σχέση των μοναχών με την Υμνογραφία δεν είναι όμως, ας μου επιτραπεί να πω, μόνο μία σχέση ανθρώπινη, δεν είναι μόνο μία σχέση διανοητική ή μία σχέση συναισθηματική. Διότι οι ύμνοι που συγκροτούν τον τεράστιο θησαυρό της εκκλησιαστικής μας Υμνογραφίας δεν είναι έργα ανθρώπων. Είναι έργα της χάριτος του Θεού, έργα του Παναγίου Πνεύματος, το οποίο φωτίζει τον νού και σοφίζει τη γλώσσα του πιστού του θεράποντος για να υμνήσει τον Θεό και τους αγίους. Είναι απόδειξη της προνοίας του Θεού για την Εκκλησία του και για τη σωτηρία των ανθρώπων.

Γι' αυτό σε κάθε γενεά ευρίσκει η Σοφία του Θεού τους αξίους της και προσφέρει κατά τη θεία κρίση και ευαρέσκεια το τάλαντο της υμνογραφίας σε όσους γνωρίζει ότι δεν θα το κρύψουν ούτε θα το καταθέσουν στους τραπεζίτες του κόσμου, αλλά θα το καλλιεργήσουν στα βάθη της ψυχής τους, θα το ποτίσουν με τα δάκρυα της αγάπης και της μετανοίας τους, ώστε να βλαστήσει και να δώσει καρπούς, οι οποίοι θα αυξηθούν και θα ωριμάσουν υπό την ευεργετική επίδραση του θείου φωτός, το οποίο καταυγάζει τις ψυχές, όσων αγωνίζονται για να ευαρεστήσουν τον Θεό και να αγιασθούν με τη χάρη του.

Αυτό γίνεται εμφανές από τις περιπτώσεις των συγχρόνων Υμνογράφων της Εκκλησίας μας, όπως του κατά το παρελθόν έτος καταταγέντος στο Αγιολόγιο της Εκκλησίας μας Μεγάλου Υμνογράφου της, οσίου Γερασίμου του Μικραγιαννανίτου.

Και εάν είχαμε αφιερώσει το περσινό, δέκατο, Μοναχικό μας Συνέδριο στην οσιακή βιοτή του,

το υμνογραφικό του χάρισμα και το εντυπωσιακότατο υμνογραφικό του έργο που θησαυρίζεται σε 48 τόμους των 800 σελίδων μεγάλου σχήματος, υπήρξε η αφορμή

για να αφιερώσουμε το φετινό Συνέδριο στην Υμνογραφία. Διότι, στην πραγματικότητα, είναι αδύνατο να διαχωρίσει κανείς τη μοναχική ιδιότητα και τη ζωή του οσίου Γερασίμου από το υμνογραφικό του έργο.

Ο όσιος Γεράσιμος έζησε από την αρχή της μοναχικής του ζωής σε έναν τόπο ερημικό και απaráκλητο, στη Μικρή Αγία Άννα, μέσα σε μεγάλες δυσκολίες και επικίνδυνες για έναν νέο μοναχό καταστάσεις, όπως η διαμάχη για το νέο ημερολόγιο, η οποία είχε ως συνέπεια ο Γέροντάς του να αποφασίσει να εγκαταλείψει το Άγιο Όρος και να ζητήσει και από τον νεαρό τότε υποτακτικό του να τον ακολουθήσει στον κόσμο.

Η επιλογή του οσίου Γερασίμου να μην επιλέξει τον φαινομενικά ορθό δρόμο της υπακοής στον Γέροντά του, αλλά να επιλέξει τον δυσκολότερο της υποταγής στην κλήση του Θεού και να παραμείνει μόνος στην Καλύβη του εμπιστευόμενος τη ζωή του και την πορεία του στον Θεό και στην έφορο του Αγίου Όρους, την Κυρία Θεοτόκου, του χάρισε, μετά από μία τριετή περίοδο πειρασμών και δοκιμασιών, τη θεία παρηγορία και την άνωθεν παράκληση. Τον αξίωσε να δει και να ακούσει τον Χριστό και «να χαίρει έκτοτε χαράν μεγάλην».

Με αυτόν τον αγώνα «προς τας αρχάς, προς τας εξουσίας, προς τον κοσμοκράτορα του σκότους του αιώνας, προς τα πνευματικά της πονηρίας εν τοις επουρανίοις» ο όσιος Γεράσιμος έλαβε το χάρισμα της Υμνογραφίας σε πολύ νεαρή ηλικία, σε ηλικία 24 περίπου ετών. Και το χάρισμα αυτό δεν περιορίσθηκε τα επόμενα χρόνια, ούτε υπήρξε ποτέ περίοδος της ζωής του κατά την οποία ο όσιος δεν συνέθετε ύμνους.

Αντίθετα το υμνογραφικό του έργο αυξανόταν διαρκώς με το πέρασμα των χρόνων, όπως αυξανόταν και ο αγώνας του οσίου και ο ζήλος του και η αγάπη του προς τον Θεό, διότι «τῷ ... ἔχοντι ... δοθήσεται καί περισσευθήσεται», κατά την υπόσχεση του Κυρίου.

Όσο, λοιπόν, ο όσιος προήγετο στην αρετή και την αγιότητα, τόσο αισθανόταν την πλημμυρίδα της χάριτος του Θεού, η οποία κατέκλυζε τον νού του με ύμνους, ώστε το χέρι δεν προλάβαινε να τους γράψει, ή, όπως έλεγε ο ίδιος ο όσιος, «από την ευπορία» πάθαινε «απορία», και δεν ήξερε τι να πρωτογράψει.

Έχει εκφρασθεί, άλλωστε, επανειλημμένα για τον όσιο Γεράσιμο η άποψη ότι ήταν σπουδαίος υμνογράφος, γιατί ήταν ένας αγωνιστής μοναχός. Και αυτό είναι αλήθεια. Θα μπορούσε ο όσιος Γεράσιμος να είχε επιλέξει μία κοσμική σταδιοδρομία. Θα μπορούσε ακόμη να αποδεχθεί την πρόταση της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών, οι καθηγητές της οποίας τιμώντας το υμνογραφικό του έργο τον

κάλεσαν να διδάξει στους φοιτητές το μάθημα της Υμνογραφίας. Εκείνος όμως αρνήθηκε την τιμητική όντως πρόσκληση με το επιχείρημα ότι προτιμά το ταπεινό ράσο του μοναχού από την ακαδημαϊκή τήβεννο.

Με ανάλογο τρόπο δεν αποδέχθηκε ούτε την τιμητική πρόταση του μακαριστού Πατριάρχου Αθηναγόρα, ο οποίος θαυμάζοντας το έργο την προσωπικότητά του και την προσφορά του στο Άγιο Όρος, ήθελε να τον χειροτονήσει Επίσκοπο.

Όμως και σε αυτήν την πρόταση, ο όσιος απήντησε ταπεινά ότι προτιμά να παραμείνει απλός μοναχός.

Αυτή την εκούσια αποποίηση κάθε ανθρωπίνης τιμής ή διακρίσεως αντιστάθμισε ο Χριστός με το δικό του μέτρο, προσφέροντας στον όσιο Γεράσιμο τον Μικραγιαννανίτη, όπως και σε άλλους υμνογράφους του μοναχικού καταλόγου, το χάρισμα του υμνογράφου. Γιατί αν ο μέγας και πρωτοκορυφαίος απόστολος Πάυλος, το «στόμα του Χριστού, όπως τον ονομάζει ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, αδυνατούσε να περιγράψει όσα είδε και άκουσε, όταν «ήρπάγη έως τρίτου ούρανοῦ», όταν αξιώθηκε δηλαδή να δει ένα μέρος της θείας δόξης, αυτής μέσα στην οποία ζει η Κυρία Θεοτόκος, οι άγιοι άγγελοι και όλοι οι άγιοι, πως θα ήταν δυνατόν να τα περιγράψει ή έστω να κατανοήσει και να αποδώσει κατ' ελάχιστον ένας συνήθης χοικός άνθρωπος, ο οποίος δεν έχει καμία πνευματική εμπειρία, ούτε ακόμη και εξ ακοής;

Γι' αυτό και είναι πιο φυσικό να υμνογραφούν περισσότερο οι μοναχοί που ζούν μέσα σε μία πνευματική ατμόσφαιρα, που ζούν περισσότερο μέσα στην παρουσία των αγίων, ή και μέσα στη διαρκή ευωδία των ιερών λειψάνων τους, όπως μου είπε ο όσιος Γεράσιμος σχετικά με την άρρητη ευωδία, που αισθάνθηκα να εξέρχεται από το σπήλαιο των οσίων προστατών της Μικράς Αγίας Άννης, των οσίων Διονυσίου του ρήτορος και Μητροφάνους του πνευματικού, μία από τις πρώτες φορές που βρέθηκα εκεί, νεαρός ακόμη μαθητής: «Μέσα σ' αυτή την ευωδία ζούμε καθημερινά εμείς, παιδί μου».

Αυτή η πνευματική ευωδία αναδύεται και από τους αναρίθμητους ύμνους, τους οποίους συνέθεσε ο όσιος Γεράσιμος. Και αυτήν απολαμβάνουμε και εμείς δοξάζοντας τον Θεό και την Κυρία Θεοτόκο, γιατί και στις ημέρες μας, κατά τις οποίες «έψυχράνθη ή αγάπη τῶν πολλῶν», υπάρχουν υμνογράφοι που καλλιεργούν φιλοπόνως το τάλαντο που τους εμπιστεύθηκε η αγάπη του Θεού.

Εργάζονται προσευχόμενοι και προσεύχονται εργαζόμενοι για να υμνήσουν τον Θεό και τους αγίους του, για να μας κάνουν και εμάς μετόχους, παρόλη τη μεγάλη απόσταση που μας χωρίζει από αυτούς, των ουρανίων θαμάτων, και να μας

δώσουν φωνή και λόγο ἔν ἀνοίξει τοῦ στόματός» μας για να απευθυνθούμε προς τον Θεό, αλλά και για να μας βοηθήσουν να τον προσεγγίσουμε και να ζήσουμε την εν Χριστώ ζωή.

Στην Υμνογραφία και στους υμνογράφους είναι αφιερωμένο, λοιπόν, το φετινό, ενδέκατο Μοναχικό Συνέδριο, στο οποίο έχω την χαρά να σας καλωσορίζω με πολλή αγάπη, μοναχούς και μοναχές από πολλές μονές της πατρίδος μας, που και φέτος, με την άδεια και την ευλογία των Επισκόπων και των καθηγουμένων σας, ήλθατε στη Μοναχική μας Σύναξη, η οποία πραγματοποιείται, όπως και πέρσυ, στο Ιερό Προσκύνημα της Παναγίας Σουμελά.

Ήλθατε για να συμπνευματισθούμε ακούοντας και συζητώντας για θέματα που αποτελούν μέρος αναπόσπαστο της ζωής μας, για τους ύμνους που ψάλλουμε και εμείς στα Καθολικά και τους ναούς των μοναστηριών μας, και τους οποίους έγραψαν με τη χάρη του Παναγίου Πνεύματος όχι μόνο κάποτε οι ιεροί υμνογράφοι, αλλά και στις ημέρες μας. Τους έγραψαν υμνογράφοι που γνωρίσαμε και ζούν ανάμεσά μας, γιατί το πνεύμα του Κυρίου «ὅπου θέλει πνεῖ» και διαιρεί τα χαρίσματα, όπως Εκείνος κρίνει, πάντοτε «εἰς οἰκοδομήν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, μέχρι καταστήσωμεν εἰς πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως». Για όλους αυτούς θα ακούσουμε στη συνέχεια από τους ομιλητές μας.

Καλωσορίζω, λοιπόν, και ευχαριστώ ιδιαίτερος και από καρδίας τους εκλεκτούς και σεβαστούς ομιλητές μας, τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Εδέσσης, Πέλλης και Αλμωπίας κ. Ιωήλ, τον υμνογράφο, αλλά και τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου κ. Πρόδρομο, ο οποίος μας λειτούργησε και μας ομίλησε σήμερα το πρωί.

Ευχαριστώ ακόμη τον Υμνογράφο της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, και διάδοχο του οσίου Γερασίμου του Μικραγιαννανίτου, πανοσιολογιώτατο ιερομόναχο π. Αθανάσιο Σιμωνοπετρίτη, τον πανοσιολογιώτατο ιερομόναχο π. Αντύπα Αγιορείτη και τον οσιολογιώτατο Μοναχό π. Πατάπιο Καυσοκαλυβίτη, οι οποίοι θα μας παρουσιάσουν τους συγχρόνους μας υμνογράφους και τη σχέση του Μοναχισμού με την Υμνογραφία.

Σας ευχαριστώ και πάλι όλους, τους μοναχούς και τις μοναχές, από καρδίας και εκφράζω τις ευχαριστίες μου προς το Ιερό Προσκύνημα «Παναγίας Σουμελά», το Διοικητικό Συμβούλιο και τον Πρόεδρό του για τη φιλοξενία, καθώς και τον πανοσιολογιώτατο καθηγούμενο Τιμίου Προδρόμου Σκήτης Βεροίας π. Πορφύριο, που έχει τον συντονισμό της Συνάξεως.

Και παραχωρώ το βήμα στους ομιλητές μας.

Αναλυτικά η ομιλία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βεροίας κ. Παντελεήμονος στο τέλος της Συνάξεως:

Με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον παρακολουθήσαμε τις εισηγήσεις των εκλεκτών και σεβαστών ομιλητών μας που μας παρουσίασαν, ο καθένας μέσα από την οπτική γωνία του θέματός του, τη σχέση της Υμνογραφίας με τον Μοναχισμό και τους μοναχούς.

Ακούσαμε πολλά και είμεθα ευγνώμονες για όλα. Ακούσαμε για την Υμνογραφία και την καλλιέργειά της στον χώρο του Μοναχισμού, στα μοναστήρια και τις Σκήτες, εκεί όπου ο θεόπνευστος λόγος των ιερών υμνογράφων και το μέλος που τον συνοδεύει γίνεται στα χείλη των ευσεβών διακόνων και διακονισσών των ιερών αναλογίων, ύμνος κατανυκτικός και παιάνας χαρμόσυνος, γίνεται κήρυγμα και οδηγός προς τον Θεό, γίνεται δρόσος Αερμών που δροσίζει τις ψυχές των αγωνιζομένων μοναχών.

Ακούσαμε όμως και για τον σχετικά άγνωστο στους περισσότερους υμνογράφο και όσιο της Εκκλησίας μας, τον όσιο Ιερώνυμο τον Σιμωνοπετρίτη, αλλά και για τους συγχρόνους μας υμνογράφους, οι οποίοι συνεχίζουν με τη χάρη του Θεού να υμνούν τους αγίους, παλαιότερους και νεωτέρους, και να επιβεβαιώνουν το γεγονός ότι και στις ημέρες μας η χάρη του Θεού είναι παρούσα, είναι ενεργή και δρώσα στις ψυχές που είναι ανοικτές για να την δεχθούν, όπως ήταν και η ψυχή του οσίου Γερασίμου του Μικραγιαννανίτου, για το υμνογραφικό έργο του οποίου ακούσαμε πριν από λίγο, και η ιερή μορφή του ήταν η αφορμή για τη διοργάνωση της σημερινής Μοναχικής Συνάξεως.

Με τη χάρη του Θεού και τις πρεσβείες του αγίου ενδόξου αποστόλου Παύλου, τον οποίο τιμούμε και με αυτό το Συνέδριο, το ενδέκατο Μοναχικό Συνέδριο της Ιεράς μας Μητροπόλεως, φθάσαμε σχεδόν στο τέλος αυτής της ευλογημένης συναντήσεως, από την οποία, πιστεύω, ότι όλοι ωφεληθήκαμε πολύ, τόσο από τις εξαιρετικές εισηγήσεις που παρακολουθήσαμε και τη συζήτηση που ακολούθησε, όσο και από τη μεταξύ μας αδελφική συναναστροφή.

Πριν όμως να ολοκληρώσουμε τη Σύναξή μας, θα ήθελα να σας παρουσιάσω τον νέο τόμο, τον οποίο εξέδωσε η Ιερά μας Μητρόπολη.

Ο τόμος υπό τον τίτλο «Ἐξεχύθη ἡ χάρις ἐν χεῖλεσί σου» περιλαμβάνει τα κείμενα

τριών εκδηλώσεων, οι οποίες διοργανώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν από την Ιερά μας Μητρόπολη τον περασμένο χρόνο προς τιμήν του οσίου Γερασίμου του Υμνογράφου και Μικραγιαννανίτου με αφορμή την αναγραφή του στις Αγιολογικές δέλτους της Εκκλησίας μας, αλλά και των λατρευτικών εκδηλώσεων κατά την εορτή του αγίου ενδόξου αποστόλου Παύλου, οπότε και αναγνώσθηκε επίσημα στην Παλαιά Μητρόπολη της Βεροίας παρουσία των εκπροσώπων των πρεσβυγενών και νεωτέρων Πατριαρχείων, των Αυτοκεφάλων Εκκλησιών, της Ιεράς Κοινότητας του Αγίου Όρους και της Ιεράς Μονής Μεγίστης Λαύρας η Πατριαρχική και Συνοδική Πράξη της Αγιοκατατάξεως του οσίου Γερασίμου, και ετέθη για πρώτη φορά σε προσκύνηση τμήμα του ιερού λειψάνου του οσίου.

Η πρώτη εκδήλωση είναι η Εσπερίδα υπό τον γενικό τίτλο «Σύγχρονες μορφές της Εκκλησίας», η οποία πραγματοποιείται κάθε χρόνο στο πλαίσιο των Παυλείων και πέρσυ ήταν αφιερωμένη στον όσιο Γεράσιμο τον Υμνογράφο. Όλοι οι ομιλητές της Εσπερίδος κατέθεσαν τις προσωπικές τους αναμνήσεις και εμπειρίες από τον νέο όσιο αλλά και την προσωπική τους μαρτυρία για την προσωπικότητα και το έργο του.

Αφηγήσεις συγκινητικές, εξομολογήσεις μοναδικές, περιγραφές θαυμαστών γεγονότων, βιώματα συγκλονιστικά, που δεν είχαν αποκαλύψει ποτέ στο παρελθόν οι ομιλητές, περιέχονται στις ομιλίες του αρχιμανδρίτου π. Τιμοθέου Ηλιάκη, Γενικού Αρχιερατικού Επιτρόπου της Ιεράς Μητροπόλεως Νέας Ιωνίας και Νέας Φιλαδελφείας, που τον γνώρισε κατά την πρώτη επίσκεψή του ως μαθητής στο Άγιο Όρος, του ομοτίμου καθηγητού της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. κ. Γεωργίου Μαρτζέλου, που τον συνάντησε στη Θεσσαλονίκη, όταν ήταν και αυτός μαθητής, και συνδέθηκε μαζί του, του ιερομονάχου π. Νεκταρίου Μικραγιαννανίτου, υποτακτικού του οσίου και κατά σάρκα αδελφού του μακαριστού Μητροπολίτου Κινσάσας Νικηφόρου, επίσης υποτακτικού του οσίου, καθώς και στην ομιλία της ελαχιστότητός μου.

Των ομιλιών αυτών προηγείται το κείμενο του αρχιμανδρίτου της Ιεράς μας Μητροπόλεως π. Ιερεμία Γεωργαλή, που προλόγισε την Εσπερίδα.

Τη δεύτερη ενότητα αποτελούν οι ομιλίες του Ι΄ Μοναχικού Συνεδρίου της Ιεράς μας Μητροπόλεως, το οποίο πραγματοποιήθηκε πέρσυ, εδώ, στο Ιερό Προσκύνημα της Παναγίας Σουμελά, στο πλαίσιο των ΚΘ΄ Παυλείων, με θέμα: «Όσιος Γεράσιμος ὁ Ὑμνογράφος, μονήρους βίου ὑπόδειγμα», και το οποίο κάποιον από σας παρακολουθήσατε.

Περιλαμβάνει τα Μηνύματα του Οικουμενικού Πατριάρχου και του Αρχιεπισκόπου Αθηνών, τον Χαιρετισμό της Ιεράς Κοινότητας του Αγίου Όρους, τις ομιλίες του καθηγουμένου της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου Γέροντος Εφραίμ με τίτλο «Θεοπτία και άσκηση στην ζωή του Αγίου Γερασίμου Μικραγιαννανίτου», του καθηγουμένου της Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας Γέροντος Ελισαίου με τίτλο «Μαρτυρίες περί του Οσίου Γερασίμου του Μικραγιαννανίτου», του ιεροκήρυκος της Ιεράς μας Μητροπόλεως αρχιμανδρίτου π. Χρυσοστόμου Παπαδάκη με τίτλο «Μεγάλες αρετές του οσίου Γερασίμου του Υμνογράφου», του ιερομονάχου Θεοδοσίου Μικραγιαννανίτου με τίτλο «Εμπειρίες από τον όσιο Γεράσιμο τον Υμνογράφο», της ελαχιστότητός μου με τίτλο «Όσιος Γεράσιμος ό Ύμνογράφος, μονήρους βίου υπόδειγμα», καθώς και την προσφώνηση του αρχιμανδρίτου της Ιεράς μας Μητροπόλεως π. Προδρόμου Γκριτζαλιώτη, που είχε τον συντονισμό του Συνεδρίου μας.

Στον όσιο Γεράσιμο ήταν αφιερωμένη και η μεγάλη καλλιτεχνική εκδήλωση λόγου και μέλους των ΚΘ΄ Παυλείων. Στην εκδήλωση παρουσιάσθηκε το έργο του σπουδαίου μουσικοσυνθέτου Μάριου Τόκα «Θεογεννήτωρ Μαρία», ο οποίος, όταν επισκέφθηκε τη Μικρή Αγία Άννα τέσσερα χρόνια μετά την κοίμηση του οσίου, εντυπωσιάσθηκε τόσο πολύ από το έργο του, ώστε θέλησε να μελοποιήσει κάποιους από τους ύμνους του για την Υπεραγία Θεοτόκο.

Η παρουσίαση του σπουδαίου αυτού μουσικού έργου «Θεογεννήτωρ Μαρία» συνοδευόταν από την παράλληλη ανάγνωση κειμένων που αφηγούνται τους σημαντικότερους σταθμούς της ζωής του οσίου Γερασίμου, και τα οποία συνέγραψε ο αρχιμανδρίτης της Ιεράς μας Μητροπόλεως π. Αρσένιος Χαλδαιόπουλος, που προλόγισε και την εκδήλωση. Τα κείμενα αυτά μαζί και με τη δική μου καταληκτήρια ομιλία αποτελούν την τρίτη ενότητα του τόμου.

Στην τελευταία, τέταρτη, ενότητα περιλαμβάνονται οι ομιλίες που εκφωνήθηκαν κατά τις λατρευτικές εκδηλώσεις που προανέφερα: η προσφώνηση του εκπροσώπου της Ιεράς Κοινότητας και οι δύο ομιλίες της ελαχιστότητός μου κατά τη θεία Λειτουργία στην Παλαιά Μητρόπολη και κατά τον Διορθόδοξο Εσπερινό Βήμα του αποστόλου Παύλου, με τον οποίο ολοκληρώθηκαν τα ΚΘ΄ Παύλεια και οι εκδηλώσεις για την Αγιοκατάταξη του νέου οσίου της Εκκλησίας μας.

Ο τόμος πλαισιώνεται, όπως είναι αναμενόμενο, και από πλούσιο φωτογραφικό υλικό.

Θα ήθελα όμως παρουσιάζοντάς τον να ευχαριστήσω από καρδιάς όλους τους ομιλητές που μας παραχώρησαν τα κείμενά τους. Και ακόμη να εκφράσω τις

ευχαριστίες και την άπειρη ευγνωμοσύνη μου προς το Ιερό Προσκύνημα και το Σωματείο «Παναγία Σουμελά» και προς τον Πρόεδρό του, τον κ. Γεώργιο Τανιμανίδη, για τη αβραμιαία φιλοξενία του Μοναχικού Συνεδρίου της Ιεράς μας Μητροπόλεως τόσο τον περασμένο χρόνο όσο και φέτος, αλλά και πολύ περισσότερο για τη γενναιόδωρη χορηγία του, χάρη στην οποία πραγματοποιήθηκε η έκδοση του νέου αυτού τόμου, υπό τον τίτλο «Εξεχύθη η χάρις εν χείλεσί σου», ο οποίος αποτελεί συνέχεια του τόμου «Διδακτός Θεού», που κυκλοφόρησε από την Ιερά Μητρόπολή μας το περασμένο έτος, με τα κείμενα της Αγιοκατατάξεως του οσίου Γερασίμου.

Δοξάζουμε τον Θεό και γι' αυτή τη μεγάλη ευλογία αλλά και για την ευλογία της σημερινής Συνάξεως, και ευχαριστούμε και πάλι από καρδιάς τους ομιλητές μας, αλλά και τους Σεβασμιωτάτους Αρχιερείς, τους Καθηγουμένους και τις Καθηγουμένες όλων των Ιερών Μονών, των οποίων μοναχοί και μοναχές συμμετείχαν στη Σύναξή μας, για την άδεια και την ευλογία τους.

Ευχαριστώ θερμά και όλους εσάς που ήλθατε από τόσες Ιερές Μονές και μας δώσατε τη χαρά της παρουσίας σας, αλλά και όσους κοπίασαν για τη διοργάνωση και την πραγματοποίηση της Μοναχικής μας Συνάξεως.

Ως ελάχιστη ανταπόδοση αλλά με πολλή αγάπη προσφέρουμε τη νέα έκδοση που μόλις παρουσιάσαμε στις Ιερές Μονές που εκπροσωπείτε, με την ταπεινή ευχή οι πρεσβείες και η χάρη του οσίου Γερασίμου του Υμνογράφου, ο οποίος υπήρξε η αφορμή και η αιτία και του φετινού ΙΑ΄ Μοναχικού Συνεδρίου μας, να σας ενισχύουν και να σας ευλογούν πάντοτε.